

Dosarul nr. 3ra-231/20

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Râșcani (jud: S. Godorogea)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

ÎNCHEIERE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Gribincea Alexandru împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

constată:

La data de 18 februarie 2019 Gribincea Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în perioada 26 martie 2004 -23 noiembrie 2018 a efectuat serviciul în organele afacerilor interne, fiind concediat la data de 23 noiembrie 2018, în baza ordinului Inspectoratului General al Poliției nr. 531, cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne.

A susținut că, ulterior, s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Râșcani cu cerere privind stabilirea pensiei în conformitate cu Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993, prezentând actele necesare.

A menționat că, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Râșcani nr.20/2018/20370 din 26 decembrie 2018 i-a fost refuzat în acordarea pensiei pe motivul că, nu a confirmat vechimea în muncă necesară - 24 de ani.

A afirmat că, conform deciziei menționate, în stagiul de cotizare au fost incluse perioadele din 23 noiembrie 2018 și din 24 noiembrie 1997 - 04 mai 1999 și conform calculului efectuat, vechimea calendaristică constituie 16 ani, 01 lună și 07 zile.

A relevat că, la calcularea vechimii în muncă nu au fost luate în considerare perioadele 22 februarie 2008 - 02 iulie 2010 și 05 martie 2013 - 23 noiembrie 2018, o perioadă de 08

ani și 28 de zile, când a activat în funcția de polițist al Izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Rîșcani.

A notat că, conform pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului RM cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare nr. 78 din 21 februarie 1994, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare se acordă următoarele înlesniri: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

A invocat că, conform art. 18 lit. c) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comanda și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit.a) militarilor care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite - în condițiile avantajoase respective inclusiv în condițiile stabilite de legislație pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi.

A relevat că, luând în considerare normele de drept enunțate, la data de 23 noiembrie 2018, vechimea în muncă constituia 24 de ani, 02 luni și 08 zile, ce îi conferă dreptul de a-i fi stabilită pensia.

A notat că, nefiind de acord cu decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani nr.20/2018/20370 din 26 decembrie 2018, prin care i-a fost refuzat în acordarea pensiei pe motivul că, nu a confirmat vechimea în muncă necesară - 24 de ani, la data de 09 ianuarie 2019 a depus cerere prealabilă, în temeiul art.14 al Legii contenciosului administrativ, la Casa Națională de Asigurări Sociale.

A menționat că, prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-82 din 04 februarie 2019 cererea prealabilă a fost respinsă pe aceleași temeuri.

A considerat că, deciziile Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani nr.20/2018/20370 din 26 decembrie 2018 și a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.G-82 din 04 februarie 2019 sunt ilegale și urmează să fie anulate.

A solicitat anularea deciziilor Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani nr.20/2018/203 70 din 26 decembrie 2018 și a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.G-82 din 04 februarie 2019 privind respingerea includerii în vechimea sa de muncă în condiții avantajoase a perioadei de 08 ani și 28 de zile și stabilirea pensiei și obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani de a include în vechimea de muncă perioada menționată și stabilirea pensiei în condițiile Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993.

Prin hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Râșcani, acțiunea depusă de Gribincea Alexandru a fost admisă, au fost anulate deciziile Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani nr. 20/2018/20370 din 26 decembrie 2018 și a Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-82 din 04 februarie 2019 și a fost obligată Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani să includă în vechimea de muncă a lui Gribincea Alexandru

perioada de 08 ani și 28 de zile și să stabilească pensia în condițiile Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993.

Prin decizia din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În susținerea opiniei sale, instanța de apel a stabilit că, Gribincea Alexandru, începând cu data de 23 noiembrie 2018, a devenit beneficiarul pensiei pentru vechimea în muncă pe linia Ministerului Afacerilor Interne, calculată în baza Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993, în mărime de 50% din suma soldei.

Totodată, instanța de apel a reținut că, Gribincea Alexandru a activat în cadrul Serviciului în Forțele Armate în perioada 24 noiembrie 1997 - 07 mai 1999 și în perioada 26 martie 2004 - 23 noiembrie 2018 a îndeplinit serviciul neîntrerupt în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne.

Instanța de apel a mai reținut că, vechimea calendaristică în serviciu în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, la data concedierii (23 noiembrie 2018) din funcția de subofițer al Serviciului escortă al Secției management operațional a Inspectoratului de Poliție Rîșcani, a constituit 14 ani, 07 luni și 27 de zile.

La fel, instanța de apel a stabilit că, conform certificatului Ministerului Afacerilor Interne nr. 11253 din 27 noiembrie 2018, Gribincea Alexandru dispune de perioade de serviciu, care urmează a fi luate în calculul vechimii în muncă cu avantaje, pentru stabilirea pensiei, în conformitate cu Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993 și, anume, două luni pentru o lună în serviciu de la 22 februarie 2008 până la 02 iulie 2010, în total 02 ani, 04 luni și 10 zile, două luni pentru o lună în serviciu de la 05 martie 2013 până la 23 noiembrie 2018, în total 05 ani, 08 luni și 18 zile (f. d. 9).

Afară de aceasta, instanța de apel a relevat că, subdiviziunile menționate, în care a activat Gribincea Alexandru sunt entități destinate pentru deținerea persoanelor și cad sub incidența reglementărilor pct. 8 al Hotărârii Guvernului RM cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare nr. 78 din 21 februarie 1994.

Instanța de apel a notat că, la aplicarea pct. 8 al Hotărârii Guvernului RM enunțate urmează a calcula persoanelor vechimea în muncă cu avantaje, calculându-se două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pentru perioada efectuării serviciului de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală, izolatoare de detenție provizorie.

La data de 18 decembrie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi decizii cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

A menționat că, concluziile instanțelor de judecată sunt în contradicție cu prevederile pct.8 din Hotărârea Guvernului RM cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare nr.78 din 21 februarie 1994.

A afirmat că, intimatul a activat în cadrul Izolatorului de detenție provizorie, care nu este o instituție penitenciară și nu se regăsește în pct. 8 din Hotărârea Guvernului RM enunțată.

A invocat că, la moment nu există o lege, care să prevadă dreptul colaboratorilor, care au activat sau activează în cadrul Izolatorului de detenție provizorie, la calcularea vechimii în muncă cu înlesniri.

A relevat că, cerința privind obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a include în vechimea de muncă a 08 ani și 28 de zile este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

A declarat că, în cazul în care se va menține hotărârea primei instanțe, prin care recurenta a fost obligată la stabilirea pensiei și includerea a 08 ani și 28 de zile în vechime în muncă, recalcularea pensiei urmează a fi efectuată de la data de 01 a lunii următoare celei, în care au survenit circumstanțele, ce cauzează modificarea mărimii pensiei (data depunerii cererii), cu achitarea diferenței la pensie doar pentru 12 luni trecute.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 22 octombrie 2019 și a fost notificată recurentei la data de 27 noiembrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la

materialele dosarului (f. d. 82), respectiv, recursul motivat depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, la 18 decembrie 2019, este în termen.

La data de 27 decembrie 2019, în adresa intimatului, Gribincea Alexandru a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 89).

Gribincea Alexandru nu și-a valorificat dreptul procedural și nu a depus referință la recurs.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că nonnele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic